

Plenum

Onsdag 23.10.2024 kl. 14.00—17.00

16. Tillsyn över valfinansieringen vid presidentvalet 2024 – Statens revisionsverks berättelse

Berättelse B 21/2024 rd

Remissdebatt

Förste vice talman Paula Risikko: Ärende 16 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till revisionsutskottet.

Nu fortsätter remissdebatten som avbröts i plenum 18.10.2024. — Ledamot Räsänen, Joona fortsätter debatten. Varsågod.

Debatt

16.56 **Joona Räsänen sd:** Arvoisa puhemies! Todella meillä on käsittelyssä nyt tämä vaalirahoituksen valvonnasta tehty raportti liittyen tämän vuoden presidentinvaaleihin. Tästä hän lyhyesti lähetekeskustelua jo viime perjantain täysistunnossa kävimme, ja yhtä mieltä siinä keskustelussa olimme kaikki siitä, että vaalirahoituksen avoimuus ylipäättensä on keskeinen tae myös ihmisten luottamukselle demokratiaa ja vaaleja kohtaan.

Senpä takia on hienoa, että meille myös Valtiontalouden tarkastusvirasto nämä kertomukset aina jokaisesta vaalista tekee ja sitä kautta saamme hyvää ja tarpeellista tietoa siitä, miten vaalirahoitukseen liittyviä lainsäädännöllisiä velvoitteita ovat ehdokkaat ja puolueyhdistykset ja muut tukiyhdistykset noudattaneet. Sitä kautta myös kansalaisilla on mahdollisuus perehtyä siihen, millä tavalla myös tämä asiakokonaisuus on suomalaisessa demokratiassa hoidettu.

Niin kuin tässäkin raportissa, pääsääntöisesti voi todeta, että tämä on hoidettu varsin mallikkaasti. Ainahan tarkastusvirasto löytää erilaisia huomioita näistä vaalirahoitusilmoituksista, joita on syytä sitten aina hieman täsmentää seuraavalle kerralle. Aina tarkastusvirasto antaa myös hyviä vinkkejä ja esityksiä siitä, millä tavalla myös tätä lainsäädäntökonaisuutta tulisi uudistaa. Mutta tämänkin vuoden presidentinvaalien osalta voi todeta, että pääsääntöisesti ehdokkaat ja ehdokkaiden tukiyhdistykset ovat hoitaneet oman leiviskänsä moitteetta, ja hyvä niin. Näin myös osoitamme sen, että kun vaalirahoitus on elimellinen osa demokratiaa, niin on täysin laillista myös tukea niitä ehdokkaita, joiden menestymistä haluaa olla auttamassa. Mutta totta kai se pitää tehdä läpinäkyvästi ja lainsäädännön mukaisesti siten, ettei synny pienintäkään epäselvyyttä siitä, että olisi kyse sellaisen toiminnan edistämisestä, joka on muulla lainsäädännöllä todettu laittomaksi.

Puutun nyt tässä lähetekeskustelussa vielä siihen yhteen seikkaan, joka myös tuossa perjantaina nousi esille liittyen näihin vaalirahoitusilmoituksiin, ja se on kysymys tästä ennakkoilmoituksesta. Aikaisemminkin tässä salissa, kun olemme käsitelleet näitä vaalirahoitusilmoituksia ja näitä Valtiontalouden tarkastusviraston kertomuksia vaalirahoituksesta,

Punkt i protokollet PR 107/2024 rd

monesti keskustelu on mennyt siihen, olisiko syytä lainsäädäntöä muuttaa siten, että tämän ennakkoilmoituksen vaalirahoituksesta, joka on tällä hetkellä vapaaehtoinen, tulisi olla pakollinen. Nythän on kyllä pakollista valituksi tulleille ja tässä tapauksessa muillekin ehdokkaille jättää tämä vaalirahoitusilmoitus jälkikäteen, mutta olisiko syytä myös muiden vaalien osalta säätää siitä, että myös ennakkoilmoitus olisi pakollinen, jolloin myös äänessäjillä olisi ainakin mahdollisuus tarkistaa tämäkin asia ennen varsinaista vaalipäivää? Ja vaikka tiettyjä eroja näissä ilmoituksissa voisi olla, niin minusta olisi perusteltua kehittää lainsäädäntöä siihen suuntaan, että tämä ennakkoilmoitus olisi tulevaisuudessa pakollinen, koska näissäkään vaaleissa kaikki ehdokkaat eivät sitä ennakkoilmoitusta jättäneet ennen vaalipäivää.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till revisionsutskottet.